

Nesreća tramvaja broj 13

Dana 31. 10. 1954. u Zagrebu se dogodila jedna od najvećih i najtragičnijih tramvajskih nesreća u svijetu. Tog maglovitog jutra, dan uoči blagdana Svih svetih, tramvaj broj 13 vozio je nizbrdo po pružnoj dionici Mirogoj - Gupčeva zvijezda. Približivši se prvom zavoju vozač je pokušao usporiti uz pomoć tračničke kočnice, međutim, kola su nastavila ubrzavati te je uskoro i vozaču i već uspaničenim putnicima postalo jasno da su kočnice otkazale. U pokušaju da zaustavi tramvaj, vozač je upotrijebio ručnu kočnicu uz sipanje pijeska po pruži, ali u tom trenu kola su se već kretala tolikom brzinom da je pokušaj bio uzaludan. Na zadnjem zavoju pri brzini od 80 km/h tramvaj je izletio iz tračnica prema suprotnoj strani ceste. Prevrćući se, srušio je tri stabla koja su mu se našla na putu i na kraju se zaustavio 40 m dalje udarivši u čelični stup. Od 60 putnika, koliko ih je bilo u tramvaju, 19 ih je poginulo, a 37 ih je teško ozlijeđeno. Među poginulim putnicima bila je i Karlovčanka Ivka Brazdičić, službenica Narodnog odbora i Ogulinac Milan Rendulić, poštanski činovnik.

Opsežnom istragom utvrđeno je da su kola netom prije ove katastrofe sudjelovala u nesreći sa zaprežnim kolima, pri čemu su također upotrijebljene kočnice s pijeskom. S obzirom da se radilo o manjoj nesreći bez većih posljedica, vozač je nastavio dalje bez da su kola prije toga detaljno pregledana i vreće ponovno napunjene pijeskom. Ispostavilo se da je ova ranija nesreća ipak oštetila tramvajске kočnice, što je u konačnici dovelo do velike tragedije.

Nakon nesreće tramvaji nisu prometovali ovom dionicom punih deset godina, a kada je promet ponovno uspostavljen 1964. godine, kola koja su vozila ovom prugom bila su opremljena posebnom električnom, zračnom, elektromagnetskom (tračničkom) i ručnom kočnicom. Vozila su, uz propisane najveće brzine, do 15. svibnja 1967. godine kada je tramvajска pruga konačno demontirana.

Izvor teksta:

Škiljić Ravenščak, A. Zagreb bio zavijen u crno: 19 ljudi u smrt odvezao tramvaj. // Večernji list, 31. 10. 2013. Dostupno na: <https://www.vecernji.hr/zagreb/zagreb-zavijen-u-crno-19-osoba-tramvaj-linije-13-odvezao-u-smrt-900009> (14. 10. 2022.)

Teška nesreća u Zagrebu: 17 mrtvih i 35 ranjenih. // Vjesnik socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, XV, 3008 (1. 11. 1954.), str. 1, 7.

Prvi rezultati istrage. // Vjesnik socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, XV, 3009 (2. 11. 1954.), str. 2.

Utvrđen uzrok nesreće. // Vjesnik socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, XV, 3011 (5. 11. 1954.), str. 8.

Izvor vizuala:

Na današnji dan: Mirogojska tramvajска nesreća 1954., 31. 12. 2019. // ZG-magazin. Dostupno na: <https://zg-magazin.com.hr/na-danasnji-dan-mirogojska-tramvajска-nesreca-1954/> (14. 10. 2022.)

Marinić, M. Mirogojska tramvajска nesreća 1954. godine, linija 21 konačno je ukinuta 13 godina kasnije, 31. 12. 2021. // Nacional : neovisni news magazin. Dostupno na: <https://www.nacional.hr/mirogojska-tramvajска-nesreca-1954-godine-oznacila-je-kraj-linije-21/> (14. 10. 2022.)